

НАРЕДБА № 12 от 28 юли 2025 г.
за медиаторите и процедурите в съдебните центрове по медиация

(Приета от Висшия съдебен съвет с решение по протокол № 21/28.07.2025 г. Обн. - ДВ, бр. 62 от 30.07.2025 г.)

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат отношенията, свързани с провеждането на информационни срещи за процедури по медиация и процедури по медиация по висящи съдебни дела в съдебните центрове по медиация, включително и подбора, статута и обучението на медиаторите към тези центрове, наричани по-долу „съдебните центрове“.

Чл. 2. Наредбата урежда отношенията, свързани със:

1. подбора, обучението, статута и дейността на медиаторите към съдебните центрове;
2. организацията на провеждането на информационните срещи и на процедурите по медиация в съдебните центрове;
3. информацията, която медиаторите предоставят на съдебните центрове във връзка с проведените процедури по медиация при спазване на принципа на поверителност;
4. размера на дължимите от страните такси за съдебния център, вида на разноските в информационната среща и в процедурата по медиация по висящи съдебни дела и възнаграждението на медиаторите.

Чл. 3. Целите на наредбата са осигуряване на ефективно използване на медиацията по висящи съдебни дела, както и гарантиране на високото качество на провежданите в съдебните центрове информационни срещи за процедури по медиация и на самите процедури по медиация, като се гарантира прозрачна процедура по подбор, изградена на принципа на конкуренция въз основа на професионалните качества, знания и умения на кандидатите.

Глава втора
ПОДБОР НА МЕДИАТОРИ В СЪДЕБНИТЕ ЦЕНТРОВЕ

Раздел I
Общи правила

Чл. 4. Процедурата по подбор осигурява равен достъп на кандидатите за медиатори към съдебните центрове без ограничения на правата или привилегии, които са основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, сексуална ориентация, религия, политическа принадлежност, лично и обществено положение, имуществено състояние или на наличие на увреждане.

Чл. 5. За медиатор към съдебен център може да се впише лице, което отговаря на изискванията на чл. 8, ал. 1 от Закона за медиацията, завършило е висше образование и преминало подбор и специализирано обучение по реда на тази наредба.

Чл. 6. (1) Подборът на медиаторите се състои в проверка на техните професионални знания и умения в областта на медиацията и оценка на мотивацията и на опита в професионалната сфера, в която работи кандидатът, въз основа на представени от тях документи, писмен тест и устно събеседване.

(2) Подборът се извършва за всеки отделен съдебен район на окръжните съдилища.

(3) Когато медиаторът желае да бъде вписан към съдебен център на повече от един съдебен район на окръжен съд, той трябва да участва в подбора, организиран за прием за всеки един от съдебните райони. Медиаторът може да бъде вписан в не повече от три съдебни района.

Раздел II

Комисия по подбор

Чл. 7. (1) За провеждане на процедурата по подбор се определя комисия. Комисията се състои от петима членове, които притежават необходимите професионална квалификация и опит, за да извършат преценка на професионалните качества, знания и умения на кандидатите.

(2) В комисията по подбор се включват:

1. лице, определено от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет;
2. лице, определено от министъра на правосъдието или от упълномощено от него лице;
3. двама съдии от района на окръжния съд, към който е разкрит съдебният център, за който се извършва подборът, определени със заповед от председателя на съда;
4. адвокат, вписан като медиатор в Единния регистър на медиаторите, определен от адвокатския съвет към адвокатската колегия в района на окръжния съд, към който е разкрит съдебният център, за който се извършва подборът.

(3) Всеки един от органите по ал. 2 избира по един редовен и по един резервен член на комисията по подбора. При отвод на редовен член неговото място се заема от резервния член, като съответният орган определя нов резервен член.

(4) Председателят на окръжния съд, към който е разкрит съдебният център, издава заповед за сформирания по реда на ал. 2 поименен състав на комисията.

(5) Комисията се подпомага технически от един или повече съдебни служители, определени от председателя на окръжния съд, към който е разкрит съдебният център.

Чл. 8. Работата на комисията по подбора се ръководи и организира от председател, който се избира на първото ѝ заседание.

Чл. 9. Членовете на комисията и съдебните служители нямат право да разгласяват информация, която им е станала известна при провеждането на подбора.

Чл. 10. (1) Комисията по подбора приема решенията си с мнозинство повече от половината от всички членове.

(2) За заседанията на комисията се води протокол, който се подписва от председателя на комисията.

Чл. 11. Преди съставянето на списъците с допуснатите и недопуснатите кандидати всеки член на комисията по подбора попълва декларация за липса на личен интерес от провеждането на подбора и липса на отношения с кандидатите, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност.

Чл. 12. (1) Промяната в състава на комисията се допуска в следните случаи:

1. при липса на декларация по чл. 11;
2. по писмена молба на определения член на комисията;
3. когато служебното или трудовото правоотношение на член на комисията бъде прекратено;
4. когато изпълнението на служебните задължения на член от комисията или обективни причини затрудняват спазването на сроковете в процедурата по подбор.

(2) В случаите по ал. 1 съответният член на комисията се замества от определения резервен член.

Раздел III Обявяване на подбора

Чл. 13. (1) Откриването на процедура по извършване на подбор на медиатори и определянето на броя им към всеки съдебен център се извършва с решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет след съгласуване или предложение на председателя на окръжния или на районния съд, към който е разкрит центърът.

(2) Решението се обявява на интернет страницата на Висшия съдебен съвет и на съда, към който е разкрит съдебният център, най-малко две седмици преди изтичане на срока за подаване на документи от кандидатите, както и в други средства за масова комуникация по преценка на председателя на съответния съд.

(3) Препис от решението се изпраща до институциите по чл. 7, ал. 2, които определят лицата в състава на комисията по подбора в двуседмичен срок от получаването му.

(4) Заповедта по чл. 7, ал. 4 се публикува на интернет страницата на съда, в който се провежда процедурата по подбор.

Чл. 14. (1) Редът за провеждане на процедурата по подбор на медиатори се обявява от председателя на съда, към който е разкрит съдебният център, със заповед, в която се определят:

1. броят на съдебните медиатори съгласно решението на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет;
2. изискванията, на които следва да отговарят кандидатите за съдебни медиатори;
3. начинът за провеждане на подбора съобразно приета от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет методика;
4. необходимите документи, редът, начинът, мястото и срокът за подаването им.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват датите и часовете на писмения тест и устното събеседване, определени след съгласуване със съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

Раздел IV **Ред за кандидатстване**

Чл. 15. (1) Кандидатите подават писмено заявление за участие в подбора в съда, към който е разкрит съдебният център и е обявена процедурата по подбор.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. автобиография, подписана от кандидата;
2. свидетелство за съдимост;
3. копие от документи, удостоверяващи завършено висше образование, удостоверение за вписване в Единния регистър на медиаторите към министъра на правосъдието и разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, ако лицето е чужд гражданин;
4. копия от документи за придобитата образователно-квалификационна степен и допълнителна квалификация в областта на медиацията при наличие на такава;
5. копие от документите, които удостоверяват продължителността на професионалния опит;
6. други документи, които удостоверяват неговата допълнителна квалификация в областта на медиацията, включително и препоръки по негова преценка.

(3) Подаването на заявлението и приложенията към него се извършва лично от всеки кандидат или чрез пълномощник.

(4) Подаването на документи по електронен път се извършва на посочената в заповедта на председателя електронна поща на съда, като в този случай заявлението по ал. 1 следва да бъде подписано от кандидата с квалифициран електронен подпис.

Чл. 16. (1) Заявления, които са подадени след изтичане на срока, посочен в заповедта по чл. 14, се регистрират, но кандидатите не се допускат до участие в процедурата по подбор.

(2) Когато след изтичането на срока за подаване на документите не е постъпило нито едно заявление, председателят на съда, към който е разкрит съдебният център, със заповед прекратява процедурата по подбор.

Раздел V **Допускане до подбор**

Чл. 17. (1) Комисията по подбора извършва проверка за изпълнението на изискванията на чл. 15, ал. 2.

(2) До участие в подбора не се допускат лица:

1. които не са представили всички необходими документи или представените документи не удостоверяват изпълнението на изискванията на чл. 8, ал. 1 от Закона за медиацията и наличието на завършено висше образование;

2. които са подали заявлението си след изтичане на срока за представяне на документите.

(3) Решението на комисията по допустимостта на кандидатите се оформя в протокол и се изготвят списъци на допуснатите и недопуснатите кандидати, които се подписват от членовете на комисията.

Чл. 18. Списъкът за допуснатите и недопуснатите до писмения тест кандидати се публикува на интернет страницата на съда и на общодостъпно място в сградата на съда най-малко една седмица преди обявената дата за теста. В съобщението се посочват:

1. допуснатите кандидати, които следва да участват в подбора;

2. недопуснатите кандидати и основанията за недопускането им;

3. датата, часът и мястото на провеждане на писмения тест.

Раздел VI **Провеждане на подбора**

Чл. 19. (1) Редът за допускане на кандидатите до сградата, съответно до залите, в които ще се провежда писменият тест, се определя със заповед на председателя на съда, която се публикува на интернет страницата на съда. Кандидатите са длъжни да се явят в залата и да заемат местата си най-късно 15 минути преди започване на писменият тест. Закъснели кандидати се допускат до участие в писменият тест с разрешението на председателя на комисията по подбора.

(2) Кандидатите се допускат в залата след представяне на лична карта, като се подписват в присъствен списък.

(3) По време на писмения тест и устното събеседване не се допуска използването на компютри, мобилни телефони и други технически средства.

(4) Писменият тест продължава един астрономически час, като в него не се включва времето за изтегляне и предоставяне на теста.

(5) Преди да започне провеждането на теста, председателят или друг член на комисията по подбора, или представител на администрацията на съответния съд обявява на всички участници методиката за провеждане на писмения тест и оценяването на кандидатите за съдебни медиатори, включително минималния резултат, при който кандидатът се допуска до устно събеседване.

Чл. 20. (1) Писменият тест включва въпроси от отворен и затворен тип, свързани с познаване на националното и европейското законодателство в областта на медиацията, на етичните стандарти на медиаторите и с възможните за използване от медиатора подходи за овладяване на трудни или конфликтни ситуации по време на медиационна среща. Писменият тест се изготвя и провежда по методика, утвърдена от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

(2) При оценяване на кандидатите всеки член на комисията попълва индивидуален протокол за оценка на писмен тест.

(3) Резултатите по ал. 2 от тестовете на кандидатите се отразяват в обобщен вид в окончателен протокол.

(4) Резултатите на кандидатите от писмения тест се обявяват на общодостъпно място в сградата на съда, в който се провежда процедурата по подбор, както и на интернет страницата на съда най-малко една седмица преди обявената дата на събеседването.

Чл. 21. (1) До устно събеседване се допускат кандидатите, които успешно са преминали писмения тест.

(2) Комисията по подбора съставя график по азбучен ред за времето и мястото на провеждане на устното събеседване, който се обявява на видно място в сградата на съда, в който се провежда процедурата по подбор, както и на интернет страницата на съда.

(3) Устното събеседване се провежда не по-рано от една седмица от обявяването на резултатите от писмения тест.

(4) По време на събеседването членовете на комисията по подбора задават въпроси на всички кандидати, чрез които се цели да се провери мотивацията на кандидата да бъде медиатор в съдебния център и уменията му за прилагане на медиаторски техники.

(5) По изключение и по обективни причини с решение на комисията, взето с пълно мнозинство, устното събеседване може да се проведе и чрез видеоконферентна връзка.

(6) Всеки член на комисията преценява качествата на кандидата според показаните от него знания и умения при проведеното устно събеседване, като взема предвид и

неговия професионален опит и допълнителната квалификация в областта на медиацията, и попълва индивидуален протокол за оценка на устното събеседване.

(7) Резултатите от устното събеседване на кандидатите, получени от всички членове на комисията, се отразяват в окончателен протокол от проведеното устно събеседване.

Чл. 22. (1) Комисията определя кандидатите, които успешно са преминали подбора, според показаните от тях знания и умения при проведеното устно събеседване, като взема предвид и техния професионален опит и допълнителната квалификация в областта на медиацията, както и резултатите от писмения тест.

(2) Окончателните резултати от подбора на кандидатите се публикуват на интернет страницата на съда в едномесечен срок от датата на устното събеседване.

Раздел VII Класиране

Чл. 23. (1) Въз основа на проведенния подбор комисията класира кандидатите с най-висок окончателен резултат, за което се съставя протокол за крайно класиране.

(2) Протоколът и всички документи на класираните кандидати се представят на председателя на съда, в чийто съдебен център се провежда процедурата по подбора.

(3) Резултатите от подбора на кандидатите се обявяват на интернет страницата на съда.

Глава трета СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ И ВПИСВАНЕ НА МЕДИАТОРИТЕ В СПИСЪЦИТЕ КЪМ СЪДЕБНИТЕ ЦЕНТРОВЕ ПО МЕДИАЦИЯ. МАНДАТ И ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА НА МЕДИАТОРИТЕ

Раздел I Специализирано обучение на медиаторите към съдебните центрове

Чл. 24. (1) Кандидатите, които комисията е определила като успешно преминали подбора, трябва да преминат през специализирано обучение, което цели да надгради знанията и практическото прилагане на уменията на медиаторите за осъществяване на медиации по висящи съдебни дела.

(2) Специализираното обучение се извършва по програма, одобрена от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, която обхваща:

1. дейността на съдебния център, работата на медиаторите в него и взаимодействието им със съда и с координатора, както и за реда за получаване на обратна връзка от участниците в медиацията;

2. производството по граждански дела – етапите на развитие на гражданските дела; правна рамка според видовете правни спорове и техните специфики, включително дължими такси и разноски, средната продължителност на разглеждане, какви отношения се засягат от различните видове спорове;

3. специфични изисквания към одобряване на споразумения и спогодби, сключени в процедура по медиация по различните видове дела;

4. практически медиационни умения и основни видове медиационни техники; ефективност в рамките на информационната среща за процедурата по медиация; етика на медиатора; етични проблеми, възникващи по време на медиации от действия или бездействия на медиаторите, страните и техните представители; практически упражнения.

Чл. 25. (1) Специализираното обучение се провежда в рамките на най-малко 20 учебни часа, като поне половината от тези часове са предназначени за придобиване на практически умения за провеждане на информационна среща и на процедура по медиация, както и за взаимодействие със съда и координатора според специфичните особености на съответния съдебен район.

(2) Обучението се организира и провежда от съответния окръжен съд. Председателят на съда определя съдиите и съдебния координатор, които участват в обучението като обучители по темите, посочени в чл. 24, ал. 2, т. 1 – 3. Обучението по темите, посочени в чл. 24, ал. 2, т. 4, се провежда от обучители на медиатори, обучени по програма, изготвена от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

(3) Обучителните организации и обучителите на медиатори, вписани към Министерството на правосъдието, могат да предложат на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет обучители за провеждане на обучения на съдебни медиатори, като посочват техния опит и квалификация, както и съдебните райони, в които могат да проведат обучение.

Чл. 26. Специализираното обучение е задължително и безплатно за медиаторите към съдебните центрове. То се финансира от бюджета на съда.

Чл. 27. (1) Специализираното обучение завършва с полагане на тест за проверка на придобитите знания и умения.

(2) На преминалите специализираното обучение се издава удостоверение и същите се вписват в списъците на медиатори към съдебния център на съответния окръжен съд.

Чл. 28. Медиаторите, преминали специализирано обучение и вписани в списъците на медиаторите към съдебния център на съответния окръжен съд, по възможност присъстват на процедури по медиация, провеждани от медиатор-наставник (чл. 39). За присъствието им при провеждане на процедурата се изисква съгласието на страните.

Раздел II

Списъци на медиаторите

Чл. 29. (1) При окръжните съдилища се водят списъци на медиаторите към съдебните центрове по медиация.

(2) Списъците се водят в електронна форма и са достъпни на интернет страниците на окръжния съд и на районните съдилища от окръжния съдебен район.

(3) Председателят на окръжния съд осигурява своевременното актуализиране на списъците.

Чл. 30. (1) В списъка се вписват медиаторите, които успешно са преминали подбора и специализираното обучение, удостоверено по реда на чл. 27, ал. 2.

(2) Вписването в списъка се извършва въз основа на заповед на председателя на окръжния съд или по разпореждане на посочен от него съдия от този съд.

Чл. 31. (1) В списъка се вписват следните обстоятелства:

1. името на медиатора;
2. образование;
3. основна професия и професионален опит;
4. опит на медиатора в медиация по определени видове спорове;
5. допълнителна квалификация на медиатора в областта на медиацията, за която е представил документи;
6. датата на вписване в списъка;
7. датата на изтичане на мандата на медиатора, както и продължаване на мандата му.

(2) По заявление на медиатора в списъка могат да се впишат допълнителни обстоятелства по ал. 1, т. 2 – 5.

(3) Вписването на допълнителни обстоятелства по ал. 1, т. 2 – 5 се извършва въз основа на заповед на председателя на окръжния съд или по разпореждане на посочен от него съдия от този съд, издадени в двуседмичен срок от подаване на заявлението.

Чл. 32. (1) Медиаторът се отписва от списъка на медиаторите при окръжния съд:

1. по искане на медиатора;
2. с изтичане на мандата на медиатора и при липса на заявление по чл. 34, ал. 1;
3. въз основа на решение по чл. 38, ал. 3, т. 2;
4. при отказ на медиатора да участва в повече от три информационни срещи за периода от една година без уважителна причина;
5. при отказ на медиатора да участва в повече от три медиации без уважителна причина;
6. при трайна невъзможност да провежда информационни срещи и процедури по медиация в съдебния център повече от шест месеца;

7. при заличаване на медиатора от Единния регистър на медиаторите;
8. при грубо или системно нарушение на задълженията му като медиатор и/или на правилата за поведение съгласно чл. 9 от Закона за медиацията.

(2) Отписването на медиатора от списъка се извършва въз основа на заповед на председателя на окръжния съд или по разпореждане на посочен от него съдия от този съд, издадени в двуседмичен срок от настъпване на обстоятелствата по ал. 1.

Раздел III

Мандат и оценка на дейността на медиаторите

Чл. 33. (1) Медиаторът се вписва в списъка на медиаторите към съдебния център за срок от три години.

(2) Срокът на вписване може да бъде продължаван за нов период от три години въз основа на решение по чл. 38, ал. 3, т. 1.

Чл. 34. (1) Не по-късно от шест месеца преди изтичането на мандата му медиаторът подава писмено заявление до председателя на съда, към който е разкрит съдебният център, в което посочва дали желае да продължи дейността си в центъра.

(2) При подадено заявление се извършва оценка на дейността на медиатора, която включва оценяване на дейността му за времето от началото на мандата до изготвянето на оценката. Оценката се изготвя в срок до изтичането на мандата на медиатора.

(3) При неподаване на заявление в срока по ал. 1 медиаторът се отписва от списъка на медиаторите към съдебния център след изтичане на мандата му. Медиаторът довършва започнатите процедури по медиация с негово участие.

Чл. 35. (1) Комисия, определена от председателя на съда, към който е разкрит съдебният център, изготвя доклад за дейността на медиатора и предложение за оценка.

(2) В състава на комисията се включват:

1. съдия от района на окръжния съд, към който е разкрит съдебният център, който се определя от председателя на съда;

2. двама от представителите на медиаторите;

3. координаторът на съдебния център;

4. резервни членове за тези по т. 1 – 3.

(3) Когато се изготвя доклад за дейността на медиатор, включен в състава на комисията по ал. 2, той се замества от друг представител на медиаторите.

(4) Когато оценката обхваща дейността на голям брой медиатори, председателят на съда може да определи и повече от една комисия по ал. 2.

(5) Председател на комисията е съдията от нейния състав. Председателят организира събирането на необходимата информация за дейността на медиатора, свикването и ръководенето на заседанията на комисията, изготвянето на докладите и предложенията за оценка.

(6) Координаторът на съдебния център участва в работата на комисията със съвещателен глас. Той предоставя на комисията необходимата информация за всеки медиатор, изготвя кратък протокол от заседанията на комисията с взетите решения, изготвя проект на докладите и предложенията на комисията и извършва други дейности, подпомагащи работата на комисията.

Чл. 36. (1) При изготвяне на предложението за оценка на дейността на медиатора комисията преценява:

1. мотивацията на медиатора за изпълнение на задълженията му във връзка с дейността на съдебния център;
2. удовлетвореността на участниците в информационните срещи и медиациите, проведени от медиатора;
3. повишаването на квалификацията му.

(2) Комисията взема предвид следната информация, предоставена от координатора на съдебния център:

1. проведените информационни срещи и процедури по медиация от медиатора;
2. получените отзиви за проведените от медиатора информационни срещи и медиации и информацията, съдържаща се в тях;
3. брой на постигнатите споразумения или на делата, приключили с одобрена съдебна спогодба, оттегляне или отказ от иска след проведена информационна среща и/или процедура по медиация при медиатора, и брой на всички проведени информационни срещи и процедури по медиация;
4. отказите на медиатора да проведе насрочени информационни срещи и процедури по медиация и причините за това;
5. надлежното попълване и предаване от медиатора на координатора на формулярите, събирани от съдебния център;
6. други обстоятелства, имащи значение за формиране на оценката по ал. 1.

Чл. 37. (1) Комисията приема с обикновено мнозинство предложението за оценка на дейността на медиатора и го уведомява за доклада и предложението за оценка на посочен от него електронен адрес.

(2) В едноседмичен срок от уведомяването медиаторът може да подаде писмено възражение.

Чл. 38. (1) Докладите и предложенията за оценка на комисията по чл. 37 заедно с постъпилите възражения от медиатори се предоставят на комисията по чл. 7.

(2) След като разгледа докладите и предложенията за оценка, както и постъпилите възражения, комисията по чл. 7 може да изиска от координатора на съдебния център информацията по чл. 36, ал. 2, както и да изслуша някои или всички медиатори, подали заявление за продължаване на мандата.

(3) Комисията по чл. 7 приема оценка на дейността на медиатора, която може да бъде:

1. положителна, при която мандатът на медиатора се продължава за нов срок от три години;

2. отрицателна, при която мандатът на медиатора не се продължава.

(4) Комисията изпраща оценката на дейността на медиатора на председателя на окръжния съд.

(5) В случаите по чл. 38, ал. 3, т. 1 председателят на съда издава заповед за вписване на продължаване на мандата на медиатора за нов срок от три години.

Чл. 39. При положителна оценка на дейността на медиатора, в случай че комисията по чл. 35 приеме, че е налице значителен положителен принос на медиатора за дейността на съдебния център, тя предлага на председателя на съда, към който е разкрит съдебният център, медиаторът да бъде отличен с грамота и да бъде определен за медиатор-наставник.

Глава четвърта **ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА И НА ПРОЦЕДУРА ПО** **МЕДИАЦИЯ ПО ВИСЯЩИ СЪДЕБНИ ДЕЛА**

Чл. 40. (1) В случаите, предвидени в закон, когато съдът задължи страните по висящо съдебно дело да участват в информационна среща за процедура по медиация (чл. 19, ал. 1 от Закона за медиацията), процедурата, предвидена в чл. 22 от Закона за медиацията, се провежда в съдебния център към окръжния съд, в който се разглежда делото или в чийто район се намира районният съд, в който се разглежда делото.

(2) Ако делото се разглежда в районен съд, към който е създаден самостоятелен съдебен център, информационната среща се провежда в този съдебен център.

(3) Когато делото се разглежда в районен съд, към който е създадено териториално поделение на съдебен център към окръжния съд, информационната среща се провежда в това териториално поделение.

(4) Когато между страните има висящи дела в различни съдилища, по които те са задължени да участват в информационна среща за процедура по медиация, и ако те желаят да бъде проведена обща среща във връзка с всички дела, страните избират един от съдебните центрове, определени по правилата на предходните алинеи, като уведомяват координатора на този център за избора си и посочват номерата на делата и

съдилищата, пред които те са висящи. Координаторът на съдебния център, в който се провежда информационната среща, информира координаторите на останалите съдебни центрове за това, както и за резултата от срещата и от процедурата по медиация, ако такава бъде проведена.

(5) В случай че страните постигнат съгласие, за което уведомят координатора на съдебния център, информационната среща за процедурата по медиация може да се проведе и чрез видеоконферентна връзка, която позволява едновременното предаване и приемане на образ и звук.

(6) При условията на настоящата наредба и по съгласие на страните и на медиатора информационната среща за процедурата по медиация може да се проведе и в друго помещение, определено от председателя съда.

Чл. 41. (1) Деловодителят на съдебния състав незабавно уведомява координатора на съдебния център за постановеното от съда определение, с което страните са задължени да участват в информационна среща за процедура по медиация, преди да изпрати съобщение за него до страните. При наличие на техническа възможност уведомяването на координатора се извършва в електронна форма. В уведомлението се посочват:

1. имената или наименованията на страните по делото и имената на техните процесуални представители, ако имат такива;
2. адресите на страните и на процесуалните им представители, включително и електронни адреси и телефонни номера, ако са посочени по делото;
3. номер на делото и съдебен състав;
4. основният предмет на делото;
5. указанието на съда за участие на медиатор с юридическо образование;
6. определеният от съда срок за провеждане на информационната среща за процедурата по медиация;
7. датата на насроченото открито съдебно заседание, ако такава е определена;
8. информация за други дела между същите страни, ако е налична такава;
9. други обстоятелства, които могат да имат значение във връзка с процедурата по медиация.

(2) В тридневен срок от уведомяването, но не по-късно от едноседмичен срок от постановяване на определението и след съгласуване с избрания медиатор, координаторът определя дата и час за провеждане на информационната среща по чл. 22 от Закона за медиацията, а когато това е необходимо – и мястото за провеждането ѝ, като незабавно уведомява за това деловодителя. Датата и часът, както и мястото за провеждане на информационната среща се отбелязват от координатора към информацията за делото, включена в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС).

(3) Датата и часът за провеждане на информационната среща се определят съобразно графика на провежданите информационни срещи и медиации в съдебния център. Отклонение от тези правила е възможно, когато това е технически обезпечено с оглед на наличните помещения и графика на провежданите информационни срещи и медиации в съдебния център, воден от координатора на съдебния център.

(4) Деловодителят вписва определените дата и час, както и мястото за провеждане на информационната среща за процедура по медиация в съобщението, с което уведомява страните за определението на съда, с което са задължени да участват в информационната среща. Към съобщението се прилага информация за страните относно същността на информационната среща и на процедурата по медиация, техните права и задължения, свързани с участието им в срещата и в медиацията, последиците, в случай че откажат да участват в информационната среща, както и препращане към списъка на медиаторите, вписани към съответния окръжен съд. По възможност страните се уведомяват за датата, часа и мястото на провеждане на информационната среща за процедурата по медиация и по телефона.

(5) Деловодителят проверява редовността на връчването на съобщенията до страните не по-късно от две седмици преди определената дата за информационна среща за процедура по медиация и незабавно уведомява координатора и съдията-докладчик след връщането на съобщението по делото, ако установи нередовност на връчването.

Чл. 42. (1) Координаторът на съдебния център определя медиатор, който да проведе информационната среща за процедурата по медиация по реда на чл. 22 от Закона за медиацията, като съобразява:

1. посочените от медиаторите сфери на специализация;
2. допълнителна квалификация;
3. професионален опит;
4. при възможност взема предвид посочения по съгласие на страните медиатор.

(2) При определянето на медиатор координаторът съблюдава равномерната натовареност на медиаторите в съдебния център, индивидуалната заетост на медиатора и възможността му да проведе информационната среща в рамките на срока за това. Координаторът съобразява периодичните заявки, които медиаторите трябва да правят, за времето, през което са на разположение за провеждане на информационни срещи и на процедури по медиации към съдебния център.

(3) По изключение, когато в списъка на медиаторите към съответния окръжен съд не е налице медиатор, който може да проведе информационната среща за процедурата по медиация, координаторът на съдебния център определя подходящ медиатор от списъците към друг окръжен съд, след като получи неговото съгласие за това. В този случай разносните за провеждане на процедурата се заплащат от бюджета на съда.

Чл. 43. (1) Координаторът незабавно уведомява медиатора за информационната среща за процедурата по медиация, за участието в която е определен, като му съобщава

времето и мястото за провеждането ѝ, страните и техните представители, както и предмета на спора.

(2) В случай че са налице обстоятелства, които представляват пречка за участието на медиатора в информационната среща, включително когато са налице обстоятелствата по чл. 13, ал. 2 от Закона за медиацията или когато не притежава съответната квалификация и практически опит с оглед спецификата на спора, той незабавно информира координатора за това.

Чл. 44. (1) Страните могат да постигнат съгласие с медиатора за провеждане на информационната среща за процедурата по медиация на дата, час и място, различни от определените от координатора на съдебния център. В този случай те трябва да уведомят незабавно координатора за това, като посочат и телефон, а по възможност и електронен адрес за връзка с тях.

(2) Координаторът на съдебния център променя определените дата, час и място за провеждане на информационната среща, когато това е възможно съобразно графика на провежданите информационни срещи и процедури по медиации в съдебния център, и уведомява за това страните на предоставените от тях електронни адреси или по телефона.

(3) Страните могат да постигнат съгласие за провеждане на информационната среща за процедурата по медиация чрез видеоконферентна връзка, която следва да позволява едновременното предаване и приемане на образ и звук и да се възприема от всички участници, намиращи се на различни места. За това обстоятелство те уведомяват координатора по реда на ал. 1 най-малко една седмица преди определената дата на провеждане на информационната среща. Координаторът незабавно уведомява определения медиатор за провеждането на информационната среща по този начин.

Чл. 45. (1) Насрочената информационна среща за процедурата по медиация се отлага при наличие на уважителни причини, за които страната уведомява координатора на съдебния център незабавно при узнаването им. В този случай страната трябва да посочи и телефон или електронен адрес, на които да бъде уведомена за следващата определена дата на срещата.

(2) Всяка страна може да поиска отлагане на насрочената среща само веднъж в рамките на срока за провеждането ѝ.

(3) Координаторът определя нови дати и час за провеждане на информационната среща незабавно след получаване на уведомлението по ал. 1 и съобщава за тях на страните и на медиатора.

Чл. 46. (1) Когато са налице обстоятелства по чл. 13, ал. 2 от Закона за медиацията, медиаторът сам се отвежда от провеждане на информационната среща за процедурата по медиация, за което незабавно уведомява координатора на съдебния център.

(2) Всяка от страните може да поиска замяна на медиатора до приключване на информационната среща при наличие на обстоятелствата по чл. 13, ал. 2 от Закона за медиацията.

(3) При отстраняване на медиатора или искане на страна за неговата замяна координаторът на съдебния център насрочва нова информационна среща по реда на чл. 44, ал. 2 и 3, за което уведомява страните. Уведомяването на страните по възможност се извършва на посочените от тях телефони или електронни адреси.

Чл. 47. (1) По преценка на медиатора информационната среща може да бъде проведена чрез общи и отделни срещи на медиатора със страните. Тя може да бъде разделена и на срещи, провеждани в различни дни по съгласие на страните и на медиатора.

(2) Определянето на дата и час за провеждането на срещите в съдебния център след първоначално насрочената се извършва по съгласие на страните и медиатора. Медиаторът предварително съгласува с координатора на съдебния център възможните дата и час с оглед графика на насрочените информационни срещи и медиации и уведомява страните.

(3) Незабавно след приключване на срещата медиаторът уведомява координатора за определените дата и час за провеждане на следващите срещи със страните.

Чл. 48. (1) В тридневен срок от приключване на информационната среща за процедурата по медиация медиаторът предоставя на съда чрез координатора на съдебния център писмена информация относно участието на страните в нея, както и за това дали са постигнали съгласие за провеждане на процедура по медиация, при спазване на принципа на поверителност.

(2) Когато страните са постигнали съгласие за участие в процедура по медиация в съдебния център, медиаторът предава на координатора и писменото съгласие на страните.

(3) Медиаторът уведомява координатора, когато страните са постигнали съгласие за участие в процедура по медиация извън съдебния център.

Чл. 49. (1) След проведена информационна среща за процедурата по медиация и при писмено съгласие страните могат да проведат процедура по медиация в съдебния център, в който е проведена информационната среща.

(2) В писменото си съгласие за провеждане на процедурата страните трябва да посочат телефон, а по възможност и електронен адрес за връзка с тях.

Чл. 50. (1) В случаите по чл. 19, ал. 3 от Закона за медиацията в писменото си съгласие за провеждане на процедура по медиация страните могат да посочат по общо съгласие един или повече медиатори, които да проведат процедурата. Медиаторите трябва да са вписани в списъка на медиаторите към окръжния съд, към който е съдебният център, където се провежда медиацията.

(2) По изключение, когато в списъка на медиаторите към съответния окръжен съд не е налице подходящ според страните медиатор, който може да проведе процедурата по медиация, страните по общо съгласие могат да определят медиатор от списъците към друг окръжен съд. В този случай, ако провеждането на медиацията е свързано с допълнителни разноски, те се заплащат от страните съгласно правилата на глава пета.

(3) След получаването на съгласието на страните за избор на медиатор координаторът на съдебния център незабавно проверява:

1. дали заетостта на избрания медиатор позволява той да проведе процедурата по медиация;

2. в случай че избраният от страните медиатор е вписан в списъка на медиаторите към друг окръжен съд, дали медиаторът е съгласен да проведе процедурата по медиация.

Чл. 51. (1) Когато страните са се съгласили медиацията да се проведе от повече от един медиатор, разноските за втория и следващите медиатори се внасят от страните поравно преди провеждане на процедурата по медиация. Страните внасят разноските по сметка на съда в тридневен срок от уведомяването им от координатора на съдебния център за техния размер, като в същия срок представят на координатора платежен документ за това.

(2) В случая по чл. 50, ал. 2 и когато са изпълнени условията по чл. 50, ал. 3, страните внасят по сметка на съда разноските за провеждането на медиацията, определени съгласно правилата на глава пета, в тридневен срок от уведомяването им от координатора за техния размер, като в същия срок представят на координатора платежен документ за това. Разноски за провеждането на медиацията не се внасят, ако страните са се съгласили медиацията да се проведе чрез видеоконферентна връзка, което обстоятелство се отбелязва в писменото им съгласие за провеждане на процедурата.

Чл. 52. (1) Координаторът на съдебния център определя медиатор, който да проведе процедурата по медиация в случаите по чл. 49, ал. 1, когато:

1. страните не са избрали медиатор в постигнатото от тях писмено съгласие за провеждане на процедура по медиация;

2. в писменото си съгласие страните не са посочили телефон, а по възможност и електронен адрес за връзка с тях;

3. медиаторът не може да проведе процедурата съгласно чл. 50, ал. 3;

4. разноските по провеждане на процедурата по медиация, когато такива са дължими, не са внесени или не е представен документ за внасянето им в сроковете по чл. 51.

(2) При липса на възражения от страните координаторът определя медиатора, провел информационната среща, за медиатор, който да проведе и процедурата по медиация. Когато това не е възможно, при определянето на медиатор се прилага чл. 42.

Чл. 53. При организирането и провеждането на процедури по медиация в съдебните центрове в случаите по чл. 49, ал. 1 (чл. 19, ал. 3 от Закона за медиацията) съответно се прилагат правилата на чл. 41, ал. 3 и чл. 43 – 47.

Чл. 54. След изтичането на трите часа от общата продължителност на информационната среща и на процедурата по медиация, които се заплащат от бюджета на съда съгласно чл. 23 от Закона за медиацията, разносните за продължаване на медиацията се заплащат от страните съгласно чл. 63. При започване на процедурата по медиация медиаторът разяснява на страните правилата относно заплащането.

Чл. 55. (1) В тридневен срок от приключване на процедурата по медиация медиаторът предава на координатора на съдебния център информация за проведената процедура.

(2) В информацията при приключване на процедурата медиаторът отразява дали страните са постигнали съгласие за оттегляне или отказ от иска, или за одобряване на спогодба от съда.

Чл. 56. (1) След всяка проведена среща в рамките на информационната среща и в процедурата по медиация страните и медиаторът подписват протокол, удостоверяващ нейната продължителност, с отбелязване на началото и края на срещата, включително момента на приключване на информационната среща, и участието на страните.

(2) Медиаторът предава протоколите от проведените срещи на координатора на съдебния център заедно с информацията по чл. 48 и съответно по чл. 55.

Чл. 57. (1) При приключване на информационната среща или на процедурата по медиация страните и техните адвокати, ако са участвали в нея, предоставят на координатора на съдебния център информация за нивото на удовлетвореност от проведената в центъра информационна среща или процедура по медиация. Когато след проведената информационна среща страните са участвали и в процедура по медиация, се предоставя една обща информация.

(2) В началото на информационната среща или на процедурата по медиация медиаторът предоставя на страните и адвокатите им формуляр, като разяснява необходимостта от събирането на информацията.

(3) В едноседмичен срок от приключване на процедурата координаторът събира формулярите. Формулярът може да бъде попълван и електронно.

(4) За събирането на информацията по ал. 1 може да се иска съдействието на деловодителя, секретаря и съдията по делото.

Чл. 58. (1) Всички уведомления от страните до координатора на съдебния център могат да бъдат изпращани и по електронна поща или чрез друг електронен способ.

(2) Уведомленията от медиатора до координатора се изпращат само по електронна поща или чрез друг електронен способ.

(3) Всички документи на хартиен носител, свързани с процедурата по медиация, се запазват само като електронен образ в ЕИСС.

(4) Снемането на електронен образ на документите на хартиен носител и запазването им в ЕИСС се извършват от координатора или от друг съдебен служител, определен от

председателя на съда. Документът на хартиен носител се връща на лицето, което го е представило.

Чл. 59. (1) Правилата на настоящата глава се прилагат съответно и в случаите, когато процедурата по медиация в съдебния център започва по инициатива на страните по висящо съдебно дело (чл. 19, ал. 5 от Закона за медиацията).

(2) В тези случаи страните подават до координатора на съдебния център писмено заявление.

(3) За провеждане на процедурата по медиация страните заплащат такса в размера, посочен в приложение № 1, като прилагат доказателства за заплащането ѝ към заявлението по ал. 2. Когато такива доказателства не са представени, координаторът съобщава на страните да ги представят в тридневен срок от уведомяването.

Глава пета

ЗАПЛАЩАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННАТА СРЕЩА И НА ПРОЦЕДУРАТА ПО МЕДИАЦИЯ, ПРОВЕЖДАНА В СЪДЕБНИТЕ ЦЕНТРОВЕ, ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА МЕДИАТОРИТЕ И РАЗНОСКИ

Чл. 60. (1) Условието и редът за заплащане на информационните срещи и на процедурите по медиация, провеждани в съдебните центрове, и възнагражденията на медиаторите към съдебните центрове са предвидени в закона и в настоящата наредба.

(2) Възнаграждението за информационна среща за процедура по медиация и за процедура по медиация се дължи в размер, посочен в приложение № 2.

(3) Възнаграждението на медиатора не може да се определя или изплаща под условие или да се обвързва с изхода от проведената процедура по медиация.

Чл. 61. (1) Когато страните или някоя от тях не се явят без уважителна причина или откажат да участват в информационната среща за процедура по медиация, когато са били задължени от съда, и срещата не бъде проведена, медиаторът има право на възнаграждение за среща с продължителност от един час.

(2) В случай на отстраняване или замяна на медиатора той има право на възнаграждение, определено според продължителността на участието му в информационната среща или в процедурата по медиация и при съответно прилагане на правилото на ал. 3.

(3) Медиаторът има право на възнаграждение според продължителността на участието си в информационната среща или в процедурата по медиация, което се определя на час, като се отчита всеки започнат час.

(4) Когато в информационната среща или в процедурата по медиация по съгласие на страните са участвали двама или повече медиатори, възнаграждение се заплаща за дейността на всеки един от тях.

(5) Броят на проведените срещи на медиатора със страните и тяхната продължителност се установява от справка, изготвена от съдебния координатор, към която се прилагат и протоколите по чл. 56, ал. 1.

Чл. 62. (1) В случаите на определен от координатора на съдебния център медиатор, вписан в списъка към окръжен съд, различен от този, към който или в чийто съдебен район е съдебният център, където се провежда информационната среща или медиацията (чл. 42, ал. 3), на медиатора се заплащат от бюджета на съда разходите за пътни, дневни и квартирни, необходими за провеждане на информационната среща или на процедурата по медиация, за която той е определен, по размери, предвидени в Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

(2) Алинея 1 се прилага и когато определеният медиатор е вписан в списъка на съдебния център, в който се провежда медиацията, но мястото на провеждане на медиацията е извън съдебния район, където е местоработата на медиатора или където се намира седалището на съда, към който е съдебният център.

(3) Когато страните изберат медиатор, вписан в списъка към окръжен съд, различен от този, към който или в чийто съдебен район е съдебният център, където се провежда медиацията (чл. 50, ал. 2), пътните, дневните и квартирните пари, свързани с процедурата по медиация, се заплащат от внесен от страните депозит независимо дали страните са освободени от заплащане на такси и разноски по делото. Размерът на депозита се определя от координатора на центъра съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

(4) Алинея 3 се прилага и когато избраният от страните медиатор е вписан в списъка на съдебния център, в който се провежда медиацията, но мястото на провеждане на медиацията е извън населеното място, където е местоработата на медиатора или където се намира седалището на съда, към който е съдебният център.

Чл. 63. (1) В случаите по чл. 54 страните внасят предварително по сметка на съда, към който е съдебният център, разноските за възнаграждение на медиатора, както и други разноски, които могат да се дължат съгласно тази глава. Размерът на разноските се определя от координатора съобразно очакваната продължителност на срещите на медиатора със страните.

(2) При приключване на процедурата по медиация, когато предварително внесените разноски надхвърлят действителната продължителност на срещите в процедурата, по искане на страните съответна част от сумата се възстановява след становище от координатора.

(3) Когато в случаите по чл. 54 процедурата по медиация продължи по съгласие на страните без разноските за това да са внесени предварително, координаторът съобщава на страните да внесат разноските в едноседмичен срок след приключването на процедурата.

(4) Ако в случаите по ал. 3 страните не внесат разноските в указания срок, по искане на медиатора координаторът изготвя справка за продължителността на конкретната

медиация, за размера на внесените суми, както и за размера на дължимите от страните разноски.

Чл. 64. При условията на чл. 12, ал. 3 от Закона за медиацията, когато в процедурата участват преводачи от чужд език, преводачи на български жестов език или други експерти, възнагражденията за тях се определят от съдебния център с оглед извършената работа и направените разноски.

Чл. 65. Висшият съдебен съвет осъществява контрол за изразходваните средства от органите на съдебната власт за изплащане на възнаграждения на медиаторите и необходимите разходи за провеждане на информационни срещи и процедури по медиация по висящи съдебни дела в съдебните центрове.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 25 от Закона за медиацията.

§ 3. Мандатът на съдебните медиатори, запазили статута си по § 18 на ЗИД на ГПК (ДВ, бр. 55 от 2025 г.), започва да тече от влизането в сила на тази наредба.

Приложение № 1 към чл. 59, ал. 3

1. Такса за администрирането и провеждането на информационна среща за процедура по медиация към съдебен център в случаите по чл. 19, ал. 5 от Закона за медиацията – 30 лв. на час.

2. Такса за администрирането и провеждането на процедура по медиация към съдебен център в случаите по чл. 19, ал. 5 от Закона за медиацията – 30 лв. на час.

3. Такса за администрирането и провеждането на процедура по медиация към съдебен център след изтичане на общата продължителност от 3 часа по смисъла на чл. 23 от Закона за медиацията – 30 лв. на час.

Приложение № 2 към чл. 60, ал. 2

1. Възнаграждение на медиатор към съдебен център по медиация за участие в информационна среща – 60 лв. на час.

2. Възнаграждение на медиатор към съдебен център по медиация за участие в процедура по медиация – 80 лв. на час.